

नव ज्ञानचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

कलाकार तथा फिल्म निर्माता त्रिभुवन शर्मा जन्मदिन मनाए। उनी अहिले आफ्नो लगाजीको फिल्म "आइडम जितबहादुर" प्रदर्शनमा ब्यस्त छन्। कुन्नेबेला उनीसँग फिल्म निर्माण र अभिनयमा सहकार्य गरेका दीपकराज ठापा, दीपाश्री निरौलासहितका अन्य कलाकारले त्रिभुलाई शुभकामना दिइरहेका छन्। अहिले दीपक-दीपा र त्रिभु अलग अलगरूपमा फिल्म निर्माणमा लागेपनि जन्मदिनजस्ता छेकोगा भने शुभकामना दिइरहेका हुन्छन्।

आजको विचार...
काम...
(दुई पेजमा)

अभिनेत्री गिरुणा मगरले वरिष्ठ अभिनेत्री निरुता सिंहसँगको आफ्नो विशेष भेटको अनुभव सामाजिक सञ्जालमाफैल भएर गइरहेकी छन्। उनले बाल्यकालमा निरुतासँग सिधिएकी तरिबर र हालै पुनः भेट हुँदा सिधिएकी अर्को फोटो सार्वजनिक गर्दा उक्त क्षणलाई आफ्नो जीवनको अविस्मरणीय अनुभव भएको बताइरहेकी छन्। अभिनेत्री बन्ने कल्पना समेत मगरको समयमा निरुतासँग भेट भएको स्मरण गर्दा उनले वर्षौपछि पुनः भेटदा कस्तो बढी सन्तान र प्रेरणा प्राप्त गरेको बताइरहेकी छन्।

वर्ष ३१ अंक ३१८ २०८३ असार ३ गते बुधबार 17 June 2026, Wednesday पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

बी-५२ दुर्घटनामा आठको मृत्यु

(राजस/एपी)
लस एन्जलस, असार २/दक्षिणी क्यालिफोर्नियाको मोजावे मरुभूमिमा रहेको एडवर्ड्स एयर फोर्स बेसमा परीक्षण उडानका क्रममा अमेरिकी वायु सेनाको बी-५२ बमवर्षक दुर्घटनाग्रस्त हुँदा सवार सबै आठ जनाको मृत्यु भएको छ। टेकअफ गरेको केही समयमै भएको उक्त दुर्घटनापछि विमानमा आगलागी भएको र मरुभूमि क्षेत्रमा ठूलो अग्नि पुगेको अधिकांशहरूले पुष्टि गरेका छन्। दुर्घटना सोमबार बिहान करिब ११:२० बजे नियमित परीक्षण मिसनका क्रममा भएको हो। लस एन्जलसको उत्तरमा रहेको उक्त आधारको रनवे नजिकैको मरुभूमि क्षेत्रमा विमान खसेपछि ठूलो मात्रामा कालो धुवाँ उठेको र आपतकालीन टोलीहरू तुरुन्तै परिचालन गरिएको हवाई दृश्यहरूले देखाएका छन्। एडवर्ड्स एयर फोर्स बेसको ४१९ औं टेस्ट विडका उपकमान्डर कर्नल जेम्स हेसका अनुसार विमानमा सरकारी डेकेदार र बडीधारी सैनिकहरू सवार थिए। विमान निर्माता बोइङले पनि आफ्ना दुई कर्मचारी विमानमा रहेको पुष्टि गरेको छ। अधिकांशहरूले सबै आठ जनाको ज्यान गएको र उनीहरूको परिवारलाई जानकारी दिने प्रक्रिया जारी रहेको बताएका छन्।

रोकिएन अवैध लागूऔषध ओसार-पसार दुई दिनमा ३३ जना पक्राउ

राजस/एपी
पल्लपा, असार २/ दुई तिहाईको सरकार आएपछि सिमानाहरेबाट अवैध लागूऔषध ओसार-पसार गर्ने कार्य रोकिएन अफेसा गरे पनि त्यसो हुन सकेको छैन। अफै पनि सिमानाहरेबाट घमाघम अवैध लागूऔषध ओसार-पसार गर्नेहरू भेटिने गरेका छन्।

नेपाल प्रहरीले अवैध लागूऔषध ओसार-पसार गर्नेहरूलाई कडाई गर्दै आएको बताउँदै आए पनि यस्तो गतिविधि रोकिएको छैन। सोमबार र मंगलबार गरी ३३ जना अवैध लागूऔषध सहित पक्राउ परेका छन्। प्रहरीले देशका विभिन्न स्थानबाट दुई दिनको अवधिमा ३३ जनालाई पक्राउ गरेको छ। केन्द्रीय प्रहरी समाचार कक्षका अनुसार कैलाली, फाँपा, बारा, बर्दिया, सिराहा, रूकुम पश्चिम, सुनसरी, मोरङ, सिन्धुली, कञ्चनपुर लगायतका जिल्लाहरूबाट अवैध लागूऔषध ओसार-पसार गर्नेहरूलाई पक्राउ गरेको हो।

पक्राउ गरेको छ। पक्राउ पर्नेहरूमा सोही नगरपालिका-१० बस्ने ३६ वर्षीय रोकेन्द्र बहादुर सुनुवार र भारत पटना धनरुवा ग्राम पंचायत बस्ने ३० वर्षीय रोहित कुमार रहेका छन्। यस्तै रूकुम पश्चिमको त्रिवेणी गाउँपालिका-२ सिन्धुत बजारबाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ ३ सय ३० मिलिग्राम सहित २ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। पक्राउ पर्नेहरूमा सोही गाउँपालिका-२ बस्ने २९ वर्षीय कमल पुन र २० वर्षीय राजन पुन रहेका छन्। यस्तै सुनसरीको बाराक्षेत्र नगरपालिका-१ बगुना बस्ने ४५ वर्षीय योगेश न्यौपानेलाई नियन्त्रित लागूऔषध स्पाम्पो २ सय ९० ट्याब्लेट सहित सोमबार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। यसैगरी सुनसरीकै धरान उपमहानगरपालिका-८ गणेश लक्ष्मीमार्गबाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ २ ग्राम २ सय १० मिलिग्राम सहित सोही उपमहानगरपालिका-७ बस्ने ३३ वर्षीय विक्रम उदासलाई सोमबार बेलुकी प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। कोशी प्रदेश प्रहरी कार्यालय विराटनगर र इलामका प्रहरी कार्यालय धरानबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई उक्त पदार्थ सहित पक्राउ गरेको हो।

अर्घाखाँची पूर्णखोप सुनिश्चितता

बाघाबाँधी, असार २/ अर्घाखाँचीलाई पूर्णखोप सुनिश्चितता तथा दिगोपना जिल्ला घोषणा गरिएको छ। सन्धिखर्कमा एक औपचारिक कार्यक्रमको आयोजना गरी लुम्बिनी प्रदेश सरकारका स्वास्थ्य मन्त्री रामजी प्रसाद घिमिरेले जिल्लालाई पूर्णखोप सुनिश्चितता तथा दिगोपना जिल्ला घोषणा गरेका हुन्। जिल्लाका सबै बालबालिकाले राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम अन्तर्गतका आवश्यक खोप प्राप्त गरेको सुनिश्चित गर्दै पूर्णखोप सुनिश्चितता तथा दिगोपना जिल्ला घोषणा गरिएको जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयले जनाएको छ।

लुम्बिनीको बजेटमा स्वास्थ्य क्षेत्रका प्राथमिकता

लुम्बिनी, असार २/ लुम्बिनी प्रदेश सरकारले सोमबार प्रदेशसभामा प्रस्तुत गरेको आगामी बजेटकै वर्ष २०८३/८४ को बजेटमा स्वास्थ्य सेवातर्फ प्राथमिकता तोकेर बजेट विनियोजन गरिएको छ। प्रदेशको स्वास्थ्य क्षेत्रको विकासका लागि बजेटमा स्वास्थ्य मन्त्रालयको लागि पाँच अर्ब ६५ करोड ७२ लाख विनियोजन गरिएको आर्थिक मामिला तथा योजनामन्त्री काकिले बताए।

यसै लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालमा निर्माणाधीन बहुतले अत्याधुनिक भवन निर्माण लगायत प्रदेशका अन्य महत्वपूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरूको भवन पूर्वाधार निर्माण तथा स्तरोन्नतिका लागि दुई अर्ब १२ करोड विनियोजन गरिएको छ। बजेटमा 'दुर्गमा विशेषज्ञ सेवा : मोबाइल मेडिकल थ्यानबाट स्वास्थ्यमा टेवा' भने नाराका साथ दुर्गमा स्थानमा विशेषज्ञ सेवा उपलब्ध गराउन तीन करोड ५० लाख विनियोजन गरिएको उल्लेख छ। यस्तै डिजिटल प्रविधिको साथ : दुर्गमा जनामा प्रादेशिक अस्पतालको हात' भन्ने मुल नाराका साथ लुम्बिनी प्रादेशिक अस्पतालबाट टेलिमेडिसिन सेवा सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ। राप्ती प्रादेशिक अस्पताललाई दुई सय शैयाको अस्पतालमा स्तरोन्नति गर्न चार करोड विनियोजन गरिएको छ। सुरक्षित मातृत्व अभियानमार्फत मातृ मृत्युदर बढी भएका स्थानीय तहका

अस्पतालहरूमा 'एन्टीरेजिड थ्याक्सिन' र सर्पदंश उपचार केन्द्रमा र 'एन्टी न्मेस थ्याक्सिन'को नियमित आपूर्ति सुनिश्चित गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको उल्लेख छ। प्रदेशका बासगरी तराईका जिल्लामा धारा समुदायमा देखिने विकलसँग एपीभिया, थावासोभिया र हेमोफिलिया रोगको उपचारको लागि औषधि, उपकरण, फिक्जिड, विमारा सचेतना कार्यक्रमलाई निरन्तरताको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको उल्लेख गरिएको छ। अस्पतालहरूमा डायलिसिस सेवा, बौद्धोपन व्यवस्थापन, नवजात शिशु सधन उपचार एकाइ, जनन उपचार कक्ष, स्तनपान व्यवस्थापन इकाइको लागि र अस्पतालमा पुष्पतथि र प्रभावकारी सेवा प्रदान गर्नका लागि चाहिने मेडिकल औजार-उपकरण उपलब्ध गराउन आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ।

—राजस

पा.वि.ह.द.नं. ०५१/०५२

पा.वि.प्र.का.र.नं. ११/०५१/०५२

सम्पादकीय

खडेरीको चुनौती

पछिल्लो समय नेपालले जलवायु परिवर्तनका कारण चुनौतीको सामना गरिरहेनु परेको छ । समयमै वर्षा नहुनु, लामो समयसम्म पानी नपर्नु, तापक्रम बढ्दै जानु र जलस्रोतहरू सुक्दै जानु जस्ता घटनाले खडेरीको समस्या गम्भीर बन्दै गएको संकेत दिएका छन् । खडेरी केवल कृषि क्षेत्रको समस्या मात्र होइन, यो खाद्य सुरक्षा, खानेपानी, ऊर्जा उत्पादन, जनस्वास्थ्य र समग्र आर्थिक गतिविधिसँग प्रत्यक्ष जोडिएको राष्ट्रिय चुनौती हो । नेपालको अधिकांश जनसंख्या अझै पनि कृषि पेशामा निर्भर छ । कृषि उत्पादन मुख्यतः मनुसज वर्षामाथि आधारित भएकाले वर्षा कम हुँदा वा समयमा नहुँदा बाली उत्पादनमा ठूलो असर पर्छ ।

खेतबारी बाँधो हुने, उत्पादन घट्ने र किसानको आयमा कमी आउने अवस्था सिर्जना हुन्छ । यसले खाद्यान्न अभाव तथा मूल्यवृद्धि निम्त्याउने जोखिम पनि बढाउँछ । खडेरी प्राकृतिक घटना भए पनि यसको प्रभाव कम गर्नु मानव प्रयासमा निर्भर हुन्छ । समयमै योजना बनाउने, स्रोतहरूको विवेकपूर्ण उपयोग गर्ने र समुदायस्तरदेखि राष्ट्रिय तहसम्म सचेत तयारी गर्ने हो भने खडेरीको जोखिमलाई धेरै हदसम्म नियन्त्रण गर्न सकिन्छ । तर यसतर्फ कसैको पनि ध्यान जान सकेको छैन । बढ्दो मरुभूमिकरण र खडेरी विरुद्ध विश्व समुदायमै जलचेतना बढाउन र ऐक्यवद्धता कायम गर्न हरेक वर्ष जून १७ का दिन विश्व समुदायले यो दिवस मनाउने गर्दछ । यस वर्षको दिवस नेपालसहित विश्वभर मनाइँदै छ । तर हरेक वर्ष दिवस मनाउने गरिए पनि खडेरीको जोखिम कम हुन सकेको छैन । यो अत्यन्तै दुःखको कुरा हो । खडेरीको चुनौती सामना गर्न केवल प्राकृतिक वर्षाको प्रतीक्षा गरेर बस्ने अवस्था अब छैन । दीर्घकालीन योजना र प्रभावकारी तयारी अपरिहार्य बनेको छ । जलस्रोत संरक्षण, वर्षाको पानी संकलन, सिँचाई पूर्वाधारको विस्तार, जलाधार क्षेत्रको संरक्षण तथा वन व्यवस्थापनमा विशेष ध्यान दिन आवश्यक छ । कृषि क्षेत्रमा कम पानीमा उत्पादन हुने बालीको प्रवर्द्धन, आधुनिक प्रविधिको प्रयोग र किसानलाई समयमै आवश्यक सूचना तथा सहयोग उपलब्ध गराउनु पनि उचितकै महत्त्वपूर्ण छ । सरकारले विपद् व्यवस्थापनका योजनालाई कागजमा सीमित नराखी व्यवहारमा लागू गर्नुपर्छ । स्थानीय तह, समुदाय र सरकारीवाला निकायबीच समन्वय गरी सम्भावित खडेरी प्रभावित क्षेत्रको पहिचान, पानीको स्रोत व्यवस्थापन र राहत तयारीलाई सुदृढ बनाउन जरुरी छ ।

Opinion @ Social Network

घमन्ड गर्नालाई पनि दिनुपर्छ
भुईँ छोडेर उडेको धुलो पनि हवाले छोड्यो भने फेरी भुईँमै आउने गर्छ ।
(तु र थापाको फेसबुक स्टेटसबाट www.facebook.com/Nur.Thapa)

यो सतसमा सामाजिक संजालमा पोस्ट गरिएका धारणाहरु रकनेछौं । यसका लागि हामी फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalapati मा लगन गर्न सक्नुहुनेछ ।

नवजवनचेतना दैनिकको उपजला तपाईंहरूलाई आर्इरेको छ । यो पत्रिका अठ्ठ सन्दीप अनि पठनीय बनाउनेको लागि तपाईंहरूको अत्युत्कृष्ट सुझावहरूको हामीलाई अत्युत्कृष्ट जरुरी छ । पाठकवृन्द जतातैका सुझावहरू दिई हामीलाई सहयोग गर्नुहुन हामी अत्युत्कृष्ट गर्दौं ।

नवजवनचेतना दैनिक
भगवतीदेवी तानसेन, पाल्पा

प्रहरी कार्यालय	२४०२०१
दुधेश्वर ०९१-४६०२२२	सिमानामाला भैरहवा ०९१-४६०२१३
स.प्र.काम्पम् दुधेश्वर ०९४३००४३६९९	सिमानामाला पाया ०९४-४६०१९१, ४६०४६९
दुधेश्वर रामपुर ०९१-४६०१३३	परिवार नियोजन संघ पाया ०९४-४६०१३३
भैरहवा ०९१-४६०१९९	पासा किला अस्पताल ०९४-४६०१३३
अर्घाखाँची ०३३-४६०१९९	सुनसिनी मेडिकल कलेज प्रयास ०९४-४६०१३३
मुग्ली ०९३-४६०१९९	सिक्दर पारसी ०९३-४६०१३३
पापनी ०९३-४६०१९९	भैरहवा आँखा अस्पताल ०९१-४६०१३३
तौलिया ०९३-४६०१९९	अर्घाखाँची किला अस्पताल ०९३-४६०१३३
पासा ०९४-४६०१३३, ४६०१९९	तम्घास किला अस्पताल ०९१-४६०१३३
दुधेश्वर रामपुर ०९४-६६९५५	तौलिया किला अस्पताल ०९३-४६०१३३
अर्घाखाँची कार्यालय	सिक्दरपारस किला अस्पताल ०९१-४६०१३३
सुनसिनीदेवी अस्पताल ०९१-४६०१३३, ४६०१९९	दुधेश्वर मिला अस्पताल ०९१-४६०१३३
सुनसिनी अस्पताल अस्पताल ०९१-४६०१३३, सुनसिनी मेडिकल ०९१-४६०१३३	दुधेश्वर तौलिया ०९३-४६०१३३

'काम छैन त दाम छैन' कानुन नै आवश्यक

प्रा. देवीभक्त ढकाल

लोकतन्त्रमा संसद् केवल एउटा भवन वा इँटा-माटोको संरचनामात्र होइन, यो करोडौं जनताको साक्षात् आवाज र भरोसाको जीवन्त मन्दिर हो । जहाँ गरिबको आँसुले ओत पाउने कानुन बन्नुपर्ने, जहाँ निमुखाका पीरमकाले नीतिगत विकास पाउनुपर्ने तर त्यही संस्था सधैं असमझदारी, अहंकार, अवरोध र कुस्तीको प्रहसन किन हुन्छ ? संसदीय व्यवस्थालाई संसारकै उत्कृष्ट राजनीतिक व्यवस्था मानिन्छ । अल्पमतलाई आफ्नो कुरा निर्वाह राख्ने र बहुमतलाई शासन गर्ने अस्तर दिन्छ । संसद् रचनात्मक बहसको थलो हुनुको साथै सत्तापक्षको अहंकार, दम्भ र प्रतिपक्षको राजनीतिक दाउपेचको बन्धक बन्नपुग्छ तब व्यवस्थाकै मेरुबन्दमाथि प्रश्नचिह्न बस्छा हुन्छ । नैपालको वर्तमान राजनीतिक परिदृश्यलाई निबान्ने हो भने तीतो यथायर्थ कतै छिट्टेको छैन । संसद् अवस्था हुनु, चल्न नपाउनु, जनताका आधारभूत आवश्यकताका कानुन अल्पतरु पुर्ण नियमित आकस्मिकता जसै भइसकेको छ । असान्दर्भिक र उदरपेटिय विषयवस्तुलाई लिएर देखाको सर्वोच्च नीति-निर्माण तह ठग्य पारिँदा आमनागरिकमा किताब जारुनु स्वाभाविक हो । संसदिभन्दा गतिविधि शब्दहरूको संयोजनमात्र होइन, वर्तमान नै पानी राजनीतिको ऐना र आमनागरिकको मनभित्र गुम्सालेको आकाशको अभिव्यक्ति हो । संसद्को प्राण भनेकै त्यहाँ हुने जीवन्त बहस, जनताको समस्यामाथिको चिन्तन, मन्थन नै नीतिगत समाधान हो तर जब संसद् छिड्छान्ने गरी अर्थात् असान्दर्भिक राजनीतिक दाउपेच, व्यक्तिगत प्रतिष्ठाको लडाइँ र 'मेरो गोरुको बाँट टक्का' भन्ने हठको बन्धक बन्नु तब त्यो भौतिक रूपमा जीवित रहे पनि लोकतान्त्रिक रूपमा निष्प्राण हुनुपर्छ । जहाँ मूर्ति छ तर आस्था हराएको छ । के यस्तो व्यवस्था साँच्चै हाम्रा लागि हो ? संसद् चल्दै नचल्नु वा चले पनि जनताका मुद्दामा केन्द्रित नहुनुले व्यवस्था असफल हुँदै गएको संकेत गर्छ । अन्ततः अधिनायकवाद वा वैकल्पिक अराजकतालाई आमन्त्रण गर्ने खतरा बढाउँछ । संसद् अवस्था भयो भनेर समाचार पढ्दाउने वा नेताहरूले एकअर्कालाई दोषारोपण गरेर पछिने छुट कसैलाई छैन । काम नगर्दा पनि भत्ता र पारिश्रमिक पाइरहेने विकृत नियमको अन्त्य, संसद् अवरोधलाई राजनीतिक हतियार बनाउने प्रवृत्तिमाथि कानुनी बन्देज र जनताप्रति उत्तरदायी नहुने सांसदहरूलाई फिर्ता बोलाउन पाउने जस्ता कडा कानुनी प्रावधानमाथि गम्भीर बहस र समीक्षा हुनुपर्छ । श्रमको एउटा शाश्वत नियम छ जसले पसिना बगाउँछ उसले मात्र ज्याला पाउँछ । एउटा सामान्य मजदुर जसले दिनभरि घामपानी नभनी इँटा बोक्छ, यदि उसले काम गरेन भने साँभ उसको चुलो बल्दैन । विडम्बना ! देशको भाग्य र भविष्य कोर्ने जिम्मा

संसद्को प्राण भनेकै त्यहाँ हुने जीवन्त बहस, जनताका समस्यामाथिको चिन्तन, मन्थन नै नीतिगत समाधान हो तर जब संसद् छिड्छान्ने गरी अर्थात् असान्दर्भिक राजनीतिक दाउपेच, व्यक्तिगत प्रतिष्ठाको लडाइँ र 'मेरो गोरुको बाँट टक्का' भन्ने हठको बन्धक बन्नु तब त्यो भौतिक रूपमा जीवित रहे पनि लोकतान्त्रिक रूपमा निष्प्राण हुनुपर्छ । जहाँ मूर्ति छ तर आस्था हराएको छ । के यस्तो व्यवस्था साँच्चै हाम्रा लागि हो ? संसद् चल्दै नचल्नु वा चले पनि जनताका मुद्दामा केन्द्रित नहुनुले व्यवस्था असफल हुँदै गएको संकेत गर्छ । अन्ततः अधिनायकवाद वा वैकल्पिक अराजकतालाई आमन्त्रण गर्ने खतरा बढाउँछ । संसद् अवस्था भयो भनेर समाचार पढ्दाउने वा नेताहरूले एकअर्कालाई दोषारोपण गरेर पछिने छुट कसैलाई छैन । काम नगर्दा पनि भत्ता र पारिश्रमिक पाइरहेने विकृत नियमको अन्त्य, संसद् अवरोधलाई राजनीतिक हतियार बनाउने प्रवृत्तिमाथि कानुनी बन्देज र जनताप्रति उत्तरदायी नहुने सांसदहरूलाई फिर्ता बोलाउन पाउने जस्ता कडा कानुनी प्रावधानमाथि गम्भीर बहस र समीक्षा हुनुपर्छ । श्रमको एउटा शाश्वत नियम छ जसले पसिना बगाउँछ उसले मात्र ज्याला पाउँछ । एउटा सामान्य मजदुर जसले दिनभरि घामपानी नभनी इँटा बोक्छ, यदि उसले काम गरेन भने साँभ उसको चुलो बल्दैन । विडम्बना ! देशको भाग्य र भविष्य कोर्ने जिम्मा पाएका, राज्यको सर्वोच्च तहमा आसीन सांसदहरूले संसद् अवस्था गरे, टेबल-कुर्सी तोडफोड गरे, संसद्मा कुर्सी छोले, बैठकमा अनुपस्थित रहे पनि पारिश्रमिक र भत्ता निर्वाह रूपमा गइरहेछ । यो कस्तो न्याय हो ? काम नगर्नेले राज्यको ढुकुटीबाट सेवासुविधा लिइरहेने परिपाटीले श्रमको अपमानमात्र गरेको छैन, लोकतन्त्रकै खिल्ली उडाएको छ । यदि काम छैन त दाम छैनको सिद्धान्त सांसदलाई किन लागू नहुने ? सांसदहरूले संसद् अवरोध गरेका दिनको वा काम नगरेका अवधिको पारिश्रमिक र भत्ता रोक्ने कानुनी विधि जहिलेसम्म बन्दैन, संसद् बन्दैरहमा जिम्मेवारीबोध किमार्थ पलाउँदैन । जनताले तिरैको करबाट देश चलाउनेहरूले संसदलाई ठग्य परिर भत्ता बुझ्नु नैतिक र कानुनी रूपमा अपराध हो । अपराध र अनियमितता

एउटा बैठक रोकिनु होइन, जनताको आवाजलाई जबरजस्ती धुनु हो । जबसम्म काम नगर्ने सांसदको सेवासुविधा रोक्ने कडा कानुन नबनेसम्म विकृति रोकिँदैन । संसदलाई बन्धक बनाएर जनभावनाको हत्या गरिरहेको हो भने जनतलको व्यवस्था र यसका सञ्चालक दुवैलाई इतिहासको कठघरामा उभ्याउनेछन् । जनताबाट उठेको राजस्वले विधिसिंताको महल ढड्याउने र संसद् ठग्य परिर पनि उत्सव मनाएरै भत्ता बुझ्ने जनप्रतिनिधिहरू लोकतन्त्रका सच्चा पदरदार होइनन् । काम नीति बनाउनेहरूले आफ्नै सेवासुविधा कटौती गर्ने कानुन सजिलै बनाउँदैनन् । यो विकृतिलाई रोक्न बालेन सरकार जस्ता वैकल्पिक राजनीतिक लहर र जनतलको चौतर्फी दबाव अपरिहार्य छ । जसले काम ठग्य ज्याला ठग्यको नियमलाई संसद्को नियमावलीमै समावेश गर्न पारोस् । लोकतन्त्रले समानताको बकालत गर्छ तर वर्तमान व्यवस्थामा एउटा शिक्षक, कर्मचारी वा मजदुरले काम नगर्दा ज्याला रोकिने नियम तुरुन्तै आसर्पित हुन्छ । काम रोकिँदा ज्याला रोकिने नियमले वर्गीय विभेदको अन्त्य गर्छ । संसद् अवरोध गर्नु नेताहरूका लागि सतरो र जोखिममुक्त राजनीतिक हतियार बनेको छ । उनीहरूलाई थाहा छ संसद् अवस्था गरे पनि आगो खलीमा आउने सुविधामा एक पैसा घट्नेवाला छैन तर जब काम बन्द त दाम बन्दको कानुनी कोर्दा बसिन्छ तब आफ्नै आर्थिक स्वार्थका लागि भए पनि सांसदहरू असान्दर्भिक र उदरपेटिय विषयमा संसद् बन्द गर्न छाडेर टेबलमा बस्ने बहस गर्न बाधा हुनेछन् । संसद् रोकेर जनताको भविष्यमाथि खेलबाड गर्नेहरूलाई राज्यकोषबाट रिक्तो हात फर्काउने दिन आएसम्म नेपाली राजनीतिमा उत्तरदायित्व र सुरासन केवल एकदेशको कथामात्र हुनेछ । जबसम्म कामचोर जनप्रतिनिधिहरूको खलीमा सिधै असर पर्ने कानुन बन्दैन तबसम्म नेपाली संस्था नाटकहरू मञ्चन भइरहनेछन् । जनताले तिरैको करको कवर तबमात्र हुन्छ जब संस्था पनि काम ठग्य त ज्याला ठग्यको नियम लागू हुन्छ । अन्याय नयाँ आए पनि पुराना आए पनि सुशासन केवल सत्तामा पुग्ने भन्दाभन्दा बनिरहेको छ । नियमबस संसद् ठग्य पनि पाए पारिश्रमिक नरोकिनुभन्नेको श्रम र सुरासनको स्थापित विश्वव्यापी सिद्धान्तमाथि प्रहार हो । यदहरूले संसदलाई संसद्को राजनीतिक 'थार्गिनिट टुन' बनाउने र जनताले तिरैको करबाट कामे नगरी 'थैघ'रूपमा सुविधा लिइरहेने प्रवृत्ति लोकतन्त्रको उपहास हो । जबसम्म संसद् अवस्था गर्ने दल र सांसदहरूलाई काम ठग्य गर्दा ज्याला ठग्य गर्ने कठोर व्यवस्था लागू हुँदैन तबसम्म जनताप्रतिको चरम अराजक प्रवृत्ति र राजनीतिक अनुपादकत्वको अन्त्य हुनेछैन । संसद् बन्दैरहमा काम छैन त दाम छैनको कानुनको कोर्दा संस्था बहिर्दैन तबसम्म नेताहरू सुत्नै छैनन् ।

-शिवमानव टाडस डटकम

गोष्प : कार्य विस्तारको सम्भावनामा बन्दै गएको छ । कार्यविभाग मानसमन्त बढ्दोछ ।	तुलना : कार्यविभाग जोडिमा युक्त निर्णय गर्नेछ ।
गोष्प : व्यक्तिको सहायता मिलेको छ । नयाँ कार्यको लागि समय उपयुक्त रहेको छ ।	गोष्प : कार्यविभाग खापरबाट नामा मिल्नेछ ।
गोष्प : आफ्नो सामानको जिम्मेवारी बढ्नेछ ।	गोष्प : नयाँ अवसरलाई चिन्तनमा नसक्ने बन्नेछ ।
गोष्प : कार्यविभागको सहायता मिलेको छ ।	गोष्प : नयाँ अवसर हात लागेको छ ।
गोष्प : कार्यविभागको सहायता मिलेको छ ।	गोष्प : कार्यविभागको सहायता मिलेको छ ।

बक्स अफिसमा जेठका ६ फिल्म

नेपाली फिल्म क्षेत्रका लागि जेठ महिना पनि त्यति लाभदायक मान्न सकिदैन । ६ वटा फिल्म प्रदर्शनमा आएको यस महिनाको कुल बक्स अफिस कलेक्सन ३ करोड ५५ लाख ९६ हजार ५२० रुपैयाँ (प्रस कलेक्सन) मात्र रहेको छ । चलचित्र विकास बोर्डले सार्वजनिक गरेको तथ्याङ्कअनुसार यी फिल्म हेर्ने १ लाख २२ हजार ३६० जना दर्शक हलसम्म पुगेका छन् । जेठ महिनामा प्रदर्शनमा आएका फिल्महरूमा 'एक मुट्टी बादल', 'लाइफ ड्यामेज', 'काजी', 'मितज्यु', 'रोल नं १' र 'कुम्भ' रहेका छन् । जेठमा प्रदर्शनमा आएका ६ फिल्ममध्ये बक्स अफिस कलेक्सनमा 'रोल नम्बर १' व्यावसायिक रूपमा सबैभन्दा आगिँ देखिएको छ । चलचित्र विकास बोर्डले सार्वजनिक गरेको रिपोर्टअनुसार यस फिल्मले बक्स अफिसमा १ करोड ३५ लाख १५ हजार ९९३ रुपैयाँ प्रस कलेक्सन गरेको छ । यो अवधिमा फिल्म हेर्नका लागि कुल ४७ हजार १५१ जना दर्शक हलसम्म पुगेका छन् । त्रिनाद पौडेलको निर्माण र जोन योञ्जन्को निर्देशन रहेको यस फिल्ममा मुकुन्द थापा, सुशांक काकी, रेणु नाथ योगी र सिर्जना अधिकारी मुख्य भूमिकामा छन् । फिल्मले शिक्षा, पारिवारिक सम्बन्ध, विद्यार्थी जीवनका

चुनौती र सामाजिक यथार्थलाई भावनात्मक ढंगले प्रस्तुत गरेको छ । दोस्रो स्थानमा रहेको फिल्म 'मितज्यु' ले पनि बलियो व्यापार गरेको छ । फिल्मको कुल व्यवसाय १ करोड ३२ लाख ५३ हजार ३४२ रुपैयाँ रहेको छ । यो अवधिमा यस फिल्मलाई ४६ हजार १५४ दर्शकले हलमा हेरेका छन् । जनक धर्ती मगरको निर्माण तथा अनिल बुढामगरको निर्देशन रहेको यो फिल्म ग्रामीण परिवेश र सम्बन्धको भावनात्मक कथामा आधारित छ । फिल्ममा दयाहाङ राई, सौगत मल्ल र डा. नन्सुर तेरिया फीज मगर मुख्य भूमिकामा छन् । 'रोल नं १' र 'मितज्यु' अझै पनि प्रदर्शनरत रहेकाले यी फिल्मको व्यवसाय अझै बढ्न सक्ने देखिन्छ । त्यस्तै, यस महिना प्रदर्शनमा आएको फिल्म 'काजी'को व्यवसाय औसत रह्यो । फिल्मले बक्स अफिसमा कुल ४४ लाख ४८ हजार ६० रुपैयाँ प्रस कलेक्सन गरेको छ । यस अवधिमा फिल्म हेर्ने १४ हजार ३२४ जना दर्शक हलसम्म पुगेका छन् । रामप्रदाव रिजालको प्रस्तुतिमा लक्ष्मण रिजालले निर्देशन गरेको यस फिल्ममा विपिन काकी र केकी अधिकारी मुख्य भूमिकामा छन् । फिल्मले प्रेमकथा पस्किएको छ । 'काजी'को तुलनामा 'लाइफ ड्यामेज'को व्यवसाय केही कमजोर रह्यो । फिल्मले ३४ लाख

६६ हजार २९० रुपैयाँ प्रस कलेक्सन गरेको छ । यस अवधिमा फिल्म हेर्ने दर्शकको संख्या ११ हजार ३७१ रहेको छ । पारिवारिक कथालाई फरक तवरले प्रस्तुत गरिएको यस फिल्ममा सुरक्षा पन्त, निमेष श्रेष्ठ र ईशा थापा लगायतको अभिनय छ । यो फिल्म निमेष श्रेष्ठले निर्देशन गरेका हुन् । त्यसैगरी, जेठ महिनामा प्रदर्शनमा आएका मध्ये सबैभन्दा कमजोर व्यवसाय गर्ने फिल्ममा 'एक मुट्टी बादल' र 'कुम्भ' देखिएका छन् । फिल्म 'एक मुट्टी बादल'ले बक्स अफिसमा मात्र ५ लाख २१ हजार ८२२ रुपैयाँ प्रस कलेक्सन गरेको छ । यो अवधिमा यो फिल्म केवल १ हजार ५०१ जना दर्शकले हेरेका छन् । फिल्मले नेपाली समाजमा गहिरो गरी जर्किएको दाइजो प्रथा र पारिवारिक जटिलताको विषय उठान गरेको छ । अचल शर्मा, निशा शर्मा र उषा रजकको मुख्य भूमिका रहेको यो फिल्म साहारा शर्माले निर्देशन गरेकी हुन् । अर्को फिल्म 'कुम्भ'को बक्स अफिस व्यवसाय भने ३ लाख ९१ हजार १० रुपैयाँ मात्र रहेको छ । यस अवधिमा यो फिल्म कुल १ हजार ८७९ जना दर्शकले हेरेका छन् । अशोक आर्य, सुनील थापा, सुशील पोखरेल लगायतको अभिनय रहेको यो फिल्म रणधीर श्रेष्ठले निर्देशन गरेका हुन् । -**यतोपाठी डटकम**

कर्णाली सरकारले नेपाली फिल्मलाई एक करोड दिने सहमति भएको छ : ज्ञानेन्द्र शाही

'कर्णाली अन्तर्राष्ट्रिय चलचित्र महोत्सव'को तेस्रो संस्करणको मुख्य आकर्षणको रूपमा रहेको 'फिल्म स्टोरी बैक' प्रतियोगिताको आवेदन दिने समयसीमा थप गरिएको छ । आइतबार काठमाडौंमा आयोजित एक कार्यक्रममा परिमार्जित समय तालिका र विस्तृत नियमहरूबारे जानकारी गराइयो । अब मंसिर १४ गतेभित्र इमेलमार्फत आफ्नो सिर्जना पठाउनुपर्ने आयोजकले जनाएको छ । कर्णाली क्षेत्रका स्थानीय सर्जक, लेखक तथा दूरदराजमा रहेका प्रतिभाहरूबाट शैक्षिक विकटता र सिर्जनात्मक तयारीका लागि थप समय माग भएका कारण आवेदन दिने अवधि थप गरिएको महोत्सवका निर्देशक चक्रवर्तु चन्दले जानकारी दिए ।

कोही पनि सर्जक यो अवसरबाट नछुट्नु र कथाहरूमा परिपक्वता आओस् भन्ने हेतुले यो निर्णय लिइएको उनले बताए । उनका अनुसार 'फिल्म स्टोरी बैक' प्रतियोगिताका लागि आह्वान गरिएका कथाहरूमध्ये उक्त १५ कथाको छनोट गरिनेछ । छनोट भएका ती कथाका लेखकहरूलाई पटकथा लेखनसम्बन्धी विशेष तालिम दिई सर्वोत्कृष्ट तीन कथालाई क्रमशः ५० हजार, ३० हजार र २० हजार रुपैयाँ नगद पुरस्कार र प्रमाणपत्रसहित सम्मान गरिने उनले बताए । प्रतियोगितामा स्वदेश तथा विदेशमा बसोबास गर्ने जुनसुकै उमेर समूहका नेपाली नागरिकले भाग लिन सक्नेछन् । कथा भने पूर्ण रूपमा मौलिक, अप्रकाशित र अनिर्वाण रूपमा

कर्णाली क्षेत्रको संस्कृति, परम्परा, इतिहास वा सामाजिक यथार्थमा आधारित भई नेपाली भाषामा लेखिएको हुनुपर्नेछ । प्राप्त कथाहरूको नतिजा आगामी २०८३ पुष १६ गते प्रकाशन गरिने जनाइएको छ । उक्त कार्यक्रममा प्रमुख अतिथिको रूपमा उपस्थित भएका प्रतिनिधिसभा सदस्य ज्ञानेन्द्र शाहीले कर्णाली प्रदेश सरकारले नेपाली फिल्म क्षेत्रका लागि १ करोड बजेट छुट्याउने सहमति भएको जानकारी दिए । 'हामीलाई कर्णाली प्रदेश सरकारले वाचा गरेका छन्, यो वर्ष नेपाली फिल्मकै लागि भनेर १ करोड बजेट छुट्याउने सहमति छ,' उनले भने । -**फिल्म बबर डटकम**

राष्ट्रिय समावेशी म्युजिक अवार्डमा स्रष्टा सर्जकलाई सम्मान

नवौँ संस्करणको राष्ट्रिय समावेशी म्युजिक अवार्ड (निम अवार्ड) २०२६मा स्रष्टा सर्जकलाई सम्मान अर्पण गरिएको छ । आइतबार काठमाडौंमा आयोजित विशेष समारोहमा अवार्डसँगै स्रष्टा सर्जकलाई सम्मान अर्पण गरिएको हो । समारोहमा नेपाली संगीत क्षेत्रकी दिग्गज गायिका देविका बन्दनालाई 'रजत साधना सम्मान-२०८२' बाट सम्मानित गरिएको थियो । उनलाई नेपाली संगीत क्षेत्रमा पुर्‍याएको दीर्घकालीन योगदानको कदरस्वरूप उक्त सम्मान प्रदान गरिएको हो । समारोहमा वरिष्ठ अभिनेत्रीहरू बसुंधरा भुसाल, भुवन चन्द, चैतदेवी, चलचित्र विकास बोर्डका अध्यक्ष दिनेश डिडी तथा वरिष्ठ कलाकार मोहन निरौला लगायतले बन्दनालाई फूलमाला, खादा र सम्मानपत्र प्रदान गर्दै सम्मानित गरेका थिए । पावर इन्टरटेनमेन्ट मिडिया नेपाल (पिम नेपाल)को आयोजना तथा इरा प्रोडक्सन प्रालिको व्यवस्थापनमा सम्पन्न कार्यक्रममा संगीत, साहित्य, पत्रकारिता, कला, शिक्षा तथा सामाजिक क्षेत्रमा योगदान पुर्‍याएका विभिन्न व्यक्तित्वहरूलाई समेत सम्मान गरिएको थियो । सितकार सुरेश धिमरे 'विशिष्ट

गीतकार सम्मान-२०८२', शिखर जंगम श्रेष्ठ 'संगीत पत्रकारिता पुरस्कार २०८२', कृष्णदेव रूपाखेती 'दिव्यदर्शन साधना सम्मान-२०८२', महेश्वर थापा 'सामाजिक व्यक्तित्व सम्मान-२०८२' तथा विनोद देवकोटा 'पत्रकारिता सम्मान-२०८२' बाट सम्मानित भए । त्यसैगरी छायाकार सालिकराम दुलाललाई 'कला सम्मान-२०८२', दीपा थापालाई 'पिम नेपाल शिक्षा सम्मान-२०८२', सचिन भट्टराईलाई 'युवा कलाकारिता सम्मान-२०८२', रणजितकुमार भालाई 'पिम नेपाल संगीतकर्मि सम्मान-२०८२' तथा सुनिता कुर्बेलाई 'पिम नेपाल कला सम्मान-

२०८२' प्रदान गरिएको थियो । समारोहमा चलचित्र कलाकार संघका अध्यक्ष उत्तम केसी, पूर्वअध्यक्ष रविन्द्र खड्का, जनकदीप पराजुली, शिव परिचारा, सीताराम पोखरेललगायत कलाकार तथा स्रष्टाहरूको उल्लेख्य सहभागिता रहेको थियो । कार्यक्रमका अध्यक्ष माधवराज खरेल तथा संयोजक कमला जोशी रहेका छन् भने कार्यक्रम निर्देशन समन कठायतले गर्नुभएको थियो । अवार्डको निर्णायक मण्डलमा सन्तोष श्रेष्ठ, जुगल डंगोल, विजयरत्न तुलाधर, साहस शास्त्र, प्रकाश मिश्रा, रमेश दाहाल र आशा भुसाल रहेका थिए । -**सिर्जनास्य टाइम्स डटकम**

"समृद्ध बगनासकाली गाउँको सारः समग्र विकासको दिगो आधार"

बगनासकाली गाउँपालिकाको अनुरोध

- आफूले तिनै/बुभाउनुपर्ने कर समयमा नै बुभाउने बानी बसालौ ।
- जन्म, मृत्यु, बसाइँसराइ, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद जस्ता व्यक्तिगत घटनाहरूको घटना घटेको ३५ दिन भित्र दर्ता गरौं ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, असाहाय तथा बालबालिकाहरूलाई सक्दो सहयोग गरौं ।
- बासी, सडेगलेको र गन्हाएको मासुजन्य पदार्थ उपभोग नगरौं ।
- आफ्नो वरपर सञ्चालनमा रहेको विकास निर्माण कार्यहरूको नियमित अनुगमन गरौं ।
- आफ्नो घर-आँगन वरपर सधैँ सफा र स्वच्छ राखौं ।

प्रकाश पाण्डे हरि प्रसाद पाठक सरस्वती दर्लामी चिदी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत उपाध्यक्ष अध्यक्ष

